

Hektor u potrazi za srećom

Fransoa Lelor

HEKTOR U POTRAZI
ZA SREĆOM

MŌNO i MANJANA
2012.

Naslov originala
Le voyage d' Hector, François Lelord
Copyright © Odile Jacob, 2002.
Prava za srpsko izdanje © Mono i Manjana, 2012.

Izdavač
Mono i Manjana

Za izdavača
Miroslav Josipović
Nenad Atanasković

Glavni i odgovorni urednik
Srđan Krstić

Prevod
Mono i Manjana

Lektura
Kristina Cvetković

Kompjuterska priprema
Mono i Manjana

Dizajn korica
Create Orbite

Štampa
Elvod-print, Lazarevac

E-mail: office@monoimanjana.rs
www.monoimanjana.rs

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

821.133.1-31

ЛЕЛОП, Франсоа, 1953-
Hektor u potrazi za srećom / Fransoa Lelord ; prevod Mono i Manjana. -
Beograd : Mono i Manjana, 2012 (Lazarevac : Elvod-print). - 216 str. ; 18 cm

Prevedeno prema: Le voyage d' Hector / François Lelord.

ISBN 978-86-7804-725-1

COBISS.SR-ID 190549004

HEKTOR NIJE ZADOVOLJAN SAMIM SOBOM

Bio jednom jedan mladi psihijatar po imenu Hektor, koji baš i nije bio zadovoljan sobom.

Hektor nije bio zadovoljan sobom, iako je izgledao kao pravi psihijatar: imao je male okrugle naočare zbog kojih je delovao pametno, umeo je da sluša ljude s razumevanjem i da povremeno kaže „mmm...“, čak je imao i brčiče, koje je uvijao onda kad bi se duboko zamislio.

Njegov kabinet je, takođe, bio pravi psihijatrijski: imao je starinski kauč (dobio ga je na poklon od svoje mame kad je počeo da radi), kopije egipatskih i indijskih statueta, kao i ogromnu biblioteku punu knjiga koje su teške za čitanje, od kojih su neke bile toliko teške da ih nije ni pročitao.

Mnogi ljudi su zakazivali razgovore sa Hektorom, i to ne samo zato što je ličio na pravog psihijatra, nego zato što je imao dar koji imaju svi dobri doktori i koji se ne uči na fakultetu: istinski su ga zanimali ljudi.

Kada ljudi prvi put dođu kod psihijatra, obično im je malo neprijatno. Plaše se da će psihijatar pomisliti da su ludi, iako znaju da je on na to već navikao. Strah ih je i da će mu se učiniti da njihov slučaj i nije toliko ozbiljan, pa će da ih pošalje negde drugde. Međutim, kad su već zakazali sastanak i pojavili se, odlučuju da mu povere svoje male, čudne manije, bizarne misli koje im prolaze kroz glavu i koje nisu pomenuli nikome, a strašno im smetaju, velike strahove ili teške tuge koje im zagorčavaju život. Plaše se i da neće umeti lepo da se izraze i da će biti dosadni. Mora se priznati da psihijatri nekada izgledaju kao da im je dosadno, ili da su umorni. Ako niste navikli, mogli biste čak da pomislite da vas uopšte ne slušaju.

Kod Hektora to gotovo nikad nije bio slučaj – on je gledao ljude dok su mu pričali svoju priču, klimao je glavom da bi ih ohrabrio, s vremena na vreme se oglašavao tim svojim „mmm-hmmm“,

uvijao brčiće, a ponekad bi čak rekao: „Stanite, objasnite mi to ponovo. Nisam baš najbolje razumeo.“ Izuzev onim danima kad je zaista bio umoran, ljudi su osećali da Hektor stvarno sluša to što mu govore, pa čak i da mu je njihova priča interesantna.

Tako su se ljudi vraćali kod njega, zakazivali brojne sastanke, preporučivali ga svojim prijateljima, pominjali ga svom porodičnom lekaru koji bi onda slao svoje pacijente kod Hektora. Uskoro je Hektor provodio dobar deo dana slušajući ljude, i počeo je da plaća brojne poreze, iako nije skupo naplaćivao svoje konsultacije. (Mama mu je uvek govorila da treba da traži više, ali njemu je bilo neprijatno.)

Na primer, svoje konsultacije je naplaćivao manje od gospođe Irine, koja je bila veoma čuvena gatara. Ona bi mu govorila:

- Doktore, trebalo bi da dignete cene.
- Tja, već su mi to rekli, odgovarao je Hektor.
- Govorim vam kao majka, doktore, ja vidim šta bi bilo dobro za vas.
- Kad smo kod toga, kako vidite trenutno?

Treba napomenuti da je gospođa Irina došla kod Hektora jer više nije mogla da vidi buduć-

nost. Jedan muškarac ju je ostavio i slomio joj srce, i od tada je izgubila dar za predviđanje. Pošto je bila pametna, ipak je uspevala da ispriča svojim klijentima nešto interesantno. Međutim, nije bila sasvim nepoštena, i smetalo joj je što ne može više da vidi kao pre. Hektor joj je tada dao pilule za ljude koji su mnogo tužni, i dar predviđanja je polako počeo da joj se vraća.

Hektor nije znao šta da misli o tome.

Nije on bio uspešan samo zato što je umeo da sluša ljude. Znao je i sve trikove svog zanata.

Pre svega, umeo je da odgovori na pitanje novim pitanjem. Recimo, kad bi ga neko pitao: „Doktore, šta Vi mislite, hoću li da se izvučem?“, odgovarao bi: „Šta Vi podrazumevate pod tim 'izvući se'?“. To je automatski navodilo ljude na razmišljanje o sopstvenom slučaju, i tako im je Hektor pomagao da nađu način da se izvuku.

Zatim, razumeo se u lekove. To je prilično jednostavno u psihijatriji, jer postoje samo četiri velike grupe lekova koji se prepisuju: pilule koje se piju kad ste previše tužni – antidepresivi, kad ste strašno uplašeni – anksiolitici, kad imate stvarno čudne misli i čujete glasove – neuroleptici, i kad želite da izbegnete nagle promene ras-

položenja – regulatori raspoloženja. Dobro, stvari su ipak malo komplikovanije, svaki tip leka ima barem deset različitih vrsta pilula sa specijalno smišljenim smešnim imenima, a psihijatar mora da nađe one koje vam najviše odgovaraju. Lekovi su pomalo kao kolači – ne vole svi iste.

Najzad, kad lekovi nisu dovoljni, ili prosto nisu potrebni, Hektor je imao još jedan način da pomogne ljudima – psihoterapiju. Naziv je komplikovan, ali suština je jednostavna – pomažete ljudima tako što ih slušate i razgovarate s njima. Naravno, ne onako kako pričate svakodnevno, već sledeći jedan poseban metod. Kao što postoje različite pilule, tako ima i raznih psihoterapija, od kojih su neke izmislili ljudi koji su odavno mrtvi. Hektor je naučio jednu vrstu psihoterapije od ljudi koji su i dalje živi, ali stari. To je metod u kome psihijatar diskutuje sa svojim pacijentom, i ljudi to vole, zato što su neki od njih ranije imali posla s psihijatrima koji im se skoro uopšte nisu obraćali, i nisu uspeli da se na to naviknu.

Hektor nije mnogo pokušavao psihoterapiju s gospođom Irinom, jer čim bi hteo da joj postavi neko pitanje, ona bi rekla:

– Doktore, već znam šta ćete da me pitate.

Najgore od svega je to što je veoma često (mada ne uvek) bila u pravu.

Dakle, sa profesionalnim trikovima, lekovima, psihoterapijom, i svojim darom – istinskim interesovanjem za ljude, Hektor je bio prilično dobar psihijatar, tj. dolazio je do istih rezultata kao neki dobar lekar, na primer, dobar kardiolog: neke od svojih pacijenata uspevaio je da izleči u potpunosti, neke je uspevaio da održi u dobrom zdravlju pod uslovom da redovno piju lekove i da povremeno dođu na kontrolu kod njega; nekima je, međutim, mogao samo da pomogne da podnose svoju bolest, i trudio se da im olakša život.

I pored svega toga, Hektor nije bio zadovoljan sobom.

Nije bio zadovoljan sobom jer je lepo video da ne uspeva da usreći ljude.

HEKTOR SE PITA

Hektorova ordinacija nalazila se u velikom gradu sa širokim avenijama i lepim, starim zgradama. Ovaj grad je bio drugačiji od većine velikih gradova na svetu: stanovnici nisu bili gladni; mogli su besplatno da se leče ako se razbole; deca su išla u školu; većina ljudi bila je zaposlena. Mogli ste da gledate razne filmove u bioskopima, karte nisu bile skupe; bilo je i muzeja, i bazena, čak i nekoliko mesta gde možete da vozite bicikl, a da vas ne zgaze. Ljudi su mogli da gledaju raznorazne televizijske programe, da čitaju svakakve novine, a novinari su imali pravo da pišu gotovo sve što požele.

Bilo je i mnogo praznika, mada je to ponekad predstavljalo problem onima koji nisu imali dovoljno novca da negde otputuju.

Iako je sve funkcionisalo bolje nego u većini velikih gradova u svetu, ipak je bilo i ljudi koji su

jedva imali dovoljno novca da prežive, dece koja su mrzela školu i pravila velike gluposti, čak i dece koja nisu imala roditelje koji bi se brinuli o njima. Bilo je i odraslih koji nisu imali posao i ljudi toliko nesrećnih da su pokušavali da se sami leče uzimajući pilule koje im se nađu pod rukom. Ali ovi ljudi nisu živeli u delovima grada poput ovog u kojem je radio Hektor. Pa ipak, on je znao da ovakvi ljudi postoje, budući da je mnoge slične njima lečio dok je radio u bolnici. Nikada, zapravo, nije ni prestao – svake srede Hektor bi, umesto u svojoj ordinaciji, radio u bolnici. Tu je sretao ljude poput Rožea, na primer, koga je pitao:

– Rože, jeste li popili lekove?

– Jesam, jesam, Gospod je moj pastir, on mi pokazuje put.

– Baš tako, ali da li ste vi popili svoje lekove?

– Jesam, jesam, Gospod je moj pastir, on mi pokazuje put.

Rože je verovao da mu se Bog stalno obraća, čuo je, što kažu, glasove, i odgovarao im je naglas. Zašto da ne, reći ćete vi. Problem je u tome što bi Rože, ako ne uzme svoje lekove, išao ulicom i pričao sam sa sobom, čak veoma glasno ako pre

toga nešto popije, i onda su mu se neki bezobzirni ljudi rugali. Kako je bio prilično krupan, ponekad se to ne bi dobro završilo, i ubrzo bi se našao u psihijatrijskoj bolnici.

Rože je imao i mnogo drugih problema: nikada nije imao mamu i tatu koji bi se brinuli o njemu, nije bio dobar đak, a otkako je počeo da razgovara s Bogom niko nije hteo da ga zaposli. Zato je Hektor zajedno s jednom socijalnom radnicom popunjavao brda papira da bi Rože mogao da zadrži svoju malu samačku sobu u jednom delu grada gde baš i ne biste voleli da živite.

Hektorova ordinacija veoma se razlikovala od bolnice: dame i gospoda koji su dolazili kod njega završili su dobre škole, rasli su s mamom i tatom, imali su posao. Kad bi izgubili posao, često su uspevali da pronađu drugi, bili su uglavnom dobro obučeni i umeli su da ispričaju svoju priču bez gramatičkih grešaka, a dame su često bile veoma lepe (što je ponekad otežavalo posao Hektoru).

Neki od njih su bili bolesni ili su doživeli velike nesreće, i njih je Hektor uglavnom uspevao da izleči pomoću psihoterapije i lekova. Bilo je, međutim, mnogo onih koji nisu patili od neke

stvarne bolesti, barem ne od onih koje je Hektor naučio da leči kad je bio student, a nisu im se desile ni neke prave nesreće, nisu imali loše roditelje i nisu izgubili nekoga koga su mnogo voleli. Uprkos tome, ovi ljudi nisu bili srećni.

Na primer, Hektora je često posećivala Adelina, jedna veoma šarmantna mlada žena.

– Kako ste?, pitao je Hektor.

– Nadate se da ću jednog dana da Vam kažem: „Vrlo dobro“?

– Zašto tako mislite?

– Sigurno su Vam malo dosadile moje priče, zar ne?

Nije bila daleko od istine, iako mu je, u suštini, bila draga. Adelina je bila uspešna u svom poslu, bila je, što kažu, odličan komercijalista, tj. umela je da proda stvari mnogo skuplje nego što zaista vrede, a samim tim su gazde bile zadovoljne i često joj davale povišice.

Međutim, stalno se žalila, naročito na muškarce. Pošto je bila vrlo šarmantna, uvek je imala nekog muškarca kraj sebe, ali te veze nikad nisu bile uspešne: ili je bio fin, pa joj zato nije bio uzbudljiv, ili nije bio ni fin ni uzbudljiv, a onda se pitala šta radi s njim. Našla je način da profini uzbudljive

ljude: napuštala ih je. Posle toga je, razume se, nisu više uzbudivali. Osim toga, to su bila neka vrlo važna gospoda, jer ako niste važna ličnost, uopšte nema svrhe pokušavati sa Adelinom.

Hektor joj je postavljao pitanja i na taj način hteo da je navede da shvati kako vrhunac sreće nije nužno maksimum uzbuđenja sa važnim i pritom veoma finim muškarcem (možete da zamislite kako je lako pronaći nekoga ko je vrlo važan i vrlo fin!). Ali, bilo je teško, Adelina je stvarno bila zahtevna.

Hektor je imao mnogo pacijenata poput Adeline.

Primetio je i da muškarci pomalo razmišljaju kao Adelina: oni su želeli najuzbudljiviju ženu koja bi istovremeno bila vrlo nežna prema njima i koja je uspešna u životu. Isto je važno i za posao: želeli su veoma bitan posao, ali da im ostavlja prostora da se „ostvare“, kako neki kažu. Čak i kad su bili uspešni u svom poslu, pitali su se da li bi možda bili uspešniji u nekom drugom.

Uopšteno govoreći, svi ti lepo obučeni ljudi pričali su o tome kako ne vole svoj život, preispitivali su svoje zanimanje, pitali su se da li su u braku ili vezi sa pravom osobom, činilo im se